

АРТЪР ПОРДЖИС СЛЪНЧЕВИЯТ СТРАННИК

Превод от английски: [Неизвестен], 1971

chitanka.info

Когато извикаха лейтенант Харет в контролната кабина, първата мисъл, която му мина през ума, беше, че е умрял капитанът. С какво друго можеше да се обясни вълнението в гласа на мичмана? Той скочи от леглото и затича по коридора към командната кабина, отвори вратата и запита:

— Какво има, Луи? Не помогна ли лекарството? Капитанът умр...

Гарсия погледна Харет с такъв отсъстващ поглед, че лейтенантът млъкна.

— Лекарството? — попита младежът. Изглежда, мислите му блуждаеха далече. — Не, капитанът е добре. Аз исках да получа разрешението ви да променя курса. Можете да ме сметнете за луд, лейтенанте, но, кълна се, че след няколко часа ние ще се натъкнем на „С-2“. Той лети само на четири градуса от курсовия ни вектор.

— „С-2“? Не говори глупости! Последният „С-2“ беше убит преди единадесет, не, чакай, преди четиринадесет години. Имаш халюцинации, момчето ми!

— И на мен отначало така ми се стори. Но после на микроекрана видях платното му. И ако всичко това не е халюцинация, платното му е много голямо, лейтенанте. Дяволски голямо.

Младежът чу как лейтенантът подсвирна. И му беше ясно защо.

В 1870 година китоловец или въобще мореплавател, който успеше да намери голям къс от тайнствената субстанция, наречена амбра, се смяташе за щастливец. За това късче можеше да получи немалка сума. В 2270 космонавт, който успеше да улови „С-2“, по същия начин можеше да се счита за късметлия. Обаче „С-2“, или Слънчевият странник, се срещаше много рядко и струваше несравнимо по-скъпо от амбрата.

Първият Слънчев странник бе забелязан през 2164 година и това откритие предизвика грандиозно объркване в научния свят. Самата мисъл, че жив организъм може да съществува и расте в безвъздушното, пронизано от смъртоносна радиация пространство, при температура, близка до абсолютната нула, изглеждаше толкова необикновена и неприемлива, че дълго време смятаха космонавтите, открили първия Слънчев странник, за измамници или в най-добрия случай за шегобийци, които с помощта на фалшиви фотографии се опитват да изиграят човечеството.

Но след като бяха забелязани още няколко Слънчеви странника, вече стана невъзможно да се отрича съществуването им. Трябваше да се примирят с този факт.

„С-2“ има пихтиесто телце, от което излиза платното. Под налягането на слънчевите лъчи Слънчевият странник пътешествува из целия Космос. Навярно „С-2“ се храни с космически прах, също както китовите се хранят с планктон. Слънчевият странник притежава способността да свива и скъсява платното си — това безценно съкровище — и така да управлява полета си в Космоса. Понеже „С-2“ няма мускули, този процес се извършва изключително бавно и още никой не е успял да го наблюдава. Изглежда, той избягва силните гравитационни полета от страх да не се вреже в някоя планета или да не изгори в лъчите на Слънцето. Затова Слънчевият странник се появява само там, където натискът на фотоните върху платното му е по-голям от гравитацията на материята.

Тъй като всички опити да се установи контакт с тайнствения организъм претърпяха неуспех, Галактическият съвет се принуди да обяви Слънчевите странници за низши животни с неразвито съзнание и да разреши лова им. Платното на Слънчевия странник — именно то имаше огромна търговска стойност — се състоеше от вещество, което не се срещаше никъде в Галактиката. Тънко и леко като най-изящна паяжина, то бе по-здраво от всички известни синтетични материали, по-здраво от гама-найлона, та дори и от дюрета. Само най-мощните механични ножици, направени от специална сплав, можеха да го разрежат. Платното беше огнеупорно, водонепроницаемо и не се поддаваше на действието дори на най-силните химични реактиви. Освен това беше почти идеален проводник на електричество, със съпротивление, близко до нула при всякаква температура. И най-сетне този удивителен материал сияеше като дъга под въздействието на всякакъв род лъчи, като се почне от космическите и се стигне до най-дългите радиовълни. За каквото и да се употребеше — за най-точни и прецизни инструменти или за вечерни тоалети на жените и дъщерите на мултимилionерите, — материалът беше толкова рядък и търсенето толкова голямо, че цената му се определяше на публични търгове.

Всички опити да се възпроизведе това тайнствено вещество по изкуствен начин в лабораториите претърпяха неуспех; мнозина смятаха, че причината е недооценяването на фактора време. На

Слънчевия странник му трябваша най-малко хиляда години, за да отгледа платното, молекула по молекула, под лъчите на най-различни звезди, в абсолютната пустош на космическото пространство — да се създадат подобни условия в лаборатория беше невъзможно.

Така че вълнението в гласа на Алварец беше лесно обяснимо. Освен че преследването на „С-2“ само по себе си беше увлекателно, младежът вече си представяше как пред него едно след друго се рушат всички препятствия. Пред очите му се появи прелестното лице на Джулия Марлоу, чийто баща, старши член на Галактичния съвет, не би й позволил да се омъжи за беден мичман. Наистина момичето харесваше тъмнокосия мъжествен младеж с атлетическо телосложение; но само за козметика тя харчеше много повече, отколкото печелеше той. Джулия бе прелестна, весела, великодушна и нежна, обаче бащиното възпитание се проявяваше и девойката не смяташе, че дори в колиба животът ѝ с любимия ще бъде рай.

Но сега, когато младежът би могъл да получи една трета от продажбата на грамадното платно на Слънчевия странник...

Сините, студени като лед очи на Харет внимателно изучаваха растящото на екрана изображение на „С-2“.

— За бога, прав си! А аз никога не вярвах в тях! Луи, моето момче, ти даже и не подозираш какво означава за нас това нещо.

Харет отлично разбираше какво означаваше „това нещо“ за него. Прекалено дълго се бе застоял като лейтенант и скоро щеше да се уволни с мизерна пенсия. Първокласен офицер, храбър, ловък, той имаше само един недостатък — избухливост. Но това много пречеше на военната му кариера. Широкоплещест и набит, с пламтящи очи, той винаги предпочиташе действията пред думите — майстор в кавгите, Харет не можеше да предвиди нещата за повече от десет минути напред.

— Дали разбирам? — отговори мичманът на въпроса на Харет. — За нас това платно означава милион долари — на всеки по една трета. Ако оживее капитанът — бързо добави той. — И тогава ще поискам ръката на Джулия.

— Отлично — машинално отвърна лейтенантът. Той си мислеше какво щеше да постигне със своята част. Няма защо да се тревожи вече как ще преживее с нищожната си пенсия или къде ще намери работа, като спекулира с предишните си звания и награди. Сега пред него се

разкриваше разкошен живот — вино, жени, музика... Впрочем ще мине и без музика: за него шумоленето на едрите банкноти е било винаги най-мелодичният звук на света.

— Е — попита Алварец, усмихвайки се, — какво чакаме? Чувал съм, че ако се насочи лазерният лъч в онова голямо синкаво петно, недалече от центъра, със Странника ще бъде свършено. И няма никакъв риск да се повреди платното — Впрочем едва ли нещо може въобще да го повреди.

— Правилно. Курс на сближение. След час „С-2“ ще бъде в обсега на действие на лазерния лъч. Като си помисля само, първият за цели четиринадесет години! — с тържество прошепна той. — Досега са уловени само няколко, останалите трябва да са измрели. А може да живеят в някаква друга галактика и тези, които попадат пред очите на хората, да са долетели случайно. — Няколко секунди лейтенантът манипулира с ръчките на микрометъра и най-после забеляза с удоволствие: — По моите измерения площта на платното му е равна на петстотин квадратни фута. А тъй като последният Слънчев странник беше уловен преди бог знае колко години, ние ще успеем да продадем нашия не за милион — и дума да не става, — а най-малко за два милиона! В противен случай съм готов да изям цялата тази медуза — без платното, разбира се, — дори без хляб.

Мичманът завъртя лоста и космическият кораб започна бързо да се приближава към Слънчевия странник. Изведнъж от високоговорителя за вътрешна връзка се зачу слабият, но ясен глас на капитана:

— Лейтенант Харет, незабавно се явете в моята каюта. И вие, Алварец.

— Виж ти — възкликна младежът. — Подействувало му е! Изглежда, че кризата мина. Както казаха лекарите, това лекарство или убива, или вдига на крака. И са прави. Ако не беше инжекцията, той щеше да е вече мъртъв — спомни си колко зле беше снощи.

— Наистина какъв щастлив ден — забеляза лейтенантът с едва доловима ирония. — Кратко ровене в учебника по медицина — и спасяваш живота на капитана; върви ти, момчето ми. Хайде, остави кораба на автопилота и да вървим при него. Приятната новина съвсем ще го вдигне на крака.

Когато влязоха в каютата, капитан Линг с мъка се повдигна на койката; очите му трескаво блестяха, дишаше тежко.

— Навън има някой — каза той едва чуто. — Току-що влезе в контакт с мен, разбира се, телепатично.

Влезлите се вторачиха в капитана.

— Кой? — попита накрая младежът.

— Слънчевият странник — отвърна капитанът. — Нима не сте го забелязали? Ама и вие сте едни — докато съм болен, вие... впрочем нищо. Може би е още твърде далеч. Във всеки случай един Слънчев странник предаваше на друг: „Скоро ще загина; убийците са редом и неотстъпно ме преследват. Ние не можем да общуваме с тях и винаги ни убиват, не зная защо. Прощавай...“ — Не можах да чуя името му, а може и да нямаше име. Другият Слънчев странник беше далеч, някъде извън нашата Галактика. И въпреки това те веднага се свързаха през гигантската пропаст от милиони светлинни години.

— Имате халюцинации, капитане — каза Харет.

— Вие отлично знаете, че на никого още не се е удавало да установи контакт със Слънчевите странници. Нали това са просто низши животни — своего рода космически медузи. Своеобразни и красиви наистина, но с интелект, не по-голям от този на дъждовния червей.

Линг се изправи, устните му се изкривиха.

— Значи вие сте забелязали Слънчевия странник.

— Тъй вярно, сър — неохотно призна лейтенантът и напрегнато погледна капитана. — Както знаете, сър, телепатията е възможна само между разумни същества. Не може да се направлява, но съществува. Вие може би сте уловили част от моите мисли или мислите на Луи. Това е единственото обяснение.

Капитанът не знаеше какво да отговори. Още не се беше оправил напълно от болестта и не можеше да се съсредоточи. Като се облегна на възглавницата, той тежко въздъхна.

— Може би сте прави, но трябва да се убедим в това — твърдо заяви той. — А засега забранявам да се убива този Слънчев странник. Това е заповед.

— Но, капитане — запротестира Харет, — „С-2“ официално е обявен за същество от низш вид и ловът му е разрешен! Вашата

заповед, сър, е незаконна. Освен това трябва ли да ви напомням колко струва подобна находка. Вашата част ще бъде най-малко...

— Това съвсем не е важно — отвърна сърдито капитанът. — Не забравяйте, лейтенант, че аз командувам този кораб. Ако моята заповед ви се струва незаконна, известен ви е Уставът — да се изпълни заповедта и после да се обжалва при пристигането в базата. Жалко, че се налага да напомням това на офицер с вашия стаж.

— Но нали той ще се измъкне! — разсърди се Харет. — На вас може да ви е безразлично, но аз нямам намерение да изпускам щастieto си; цяло състояние прелита под носа ни. Рядко ни попада нещо. Докато ние тук се трудим денонощно, ония момчета на Земята със спекулации печелят за един ден повече, отколкото аз за година!

Очите на Линг се разшириха, но той спокойно отговори:

— Можете да го следвате известно време. Може би пак ще успее да влезе в контакт с него.

— Уверен съм, че това е от действието на новото лекарство, капитане — намеси се Алварец. — Вие бяхте в безнадеждно състояние и ние решихме да ви инжектираме доза психически енергизатор. Явно той е предизвикал халюцинациите.

— Но всичко беше толкова ясно и така логично — промърмори сякаш на себе си Линг. — Темпът им на живот е много бавен в сравнение с нашия, те пътуват от една вселена в друга, прелитайки през разделящите ги чудовищно големи пропасти. Ние нямаме още технически средства за такова нещо. Слънчевите странници избягват струпването на материя; може би затова ги срещаме толкова рядко. Те не могат да устоят на гравитационното поле. Имат толкова малка маса — минават много хилядолетия, преди да израснат до нормални размери, като се хранят с нищожните частици на космическия прах. Изглежда, мислят твърде бавно и движенията им са бавни. Те просто не успяват навреме да изпратят сигнал с молба за пощада. Съвсем безпомощни — колко е ужасно това! Ако можех и аз да забавя процеса си на мислене, да запиша говора им... бихме могли да го възпроизведем с каквато и да е скорост... но мислите... — Капитанът уморено затвори очи.

— По какъв начин смятате да влезете в контакт със Слънчевия странник, сър? — мрачно попита Харет. — Ние не можем вечно да го следваме, в края на следващия месец трябва да пристигнем в Ригел-3.

— Не зная — призна капитанът, като все още стоеше със затворени очи. — Вие ми се свят и съвсем не мога да се съсредоточа. — Изведнъж той се втренчи в една точка. — Впрочем, има такъв начин. Трябва да ми инжектирате още една доза от това ново лекарство!

— Но, капитане — запротестира Алварец, — твърде рисковано е. Един път ви провървя. Струва ли си да изкушаваме съдбата?

— Ако това вещество повишава чувствителността на нервните окончания и по някакъв начин синхронизира дейността им с процесите на мисленето у „С-2“, аз трябва да опитам още веднъж. В най-лошия случай на съвестта ми няма да тежи убийство на висше разумно същество. И не само разумно, но и благородно. Ако можехте да почувствувате цялата дълбочина на разума му, чистотата на мислите. В него няма ненавист, чист дух...

— Аз също щях да бъда чист, ако можех да летя в междупланетното пространство сам-самичък — навъсено забеляза Харет. — Но за съжаление живея на Земята, а за това трябва да пари, и то немалко.

— Вие не си давате сметка какво говорите, лейтенанте — отвърна Линг. — Не вярвам да сте толкова жесток. Да, Слънчевите странници не могат да се движат като нас — те нямат съответните органи. Но затова пък какъв разум! „С-2“, с който бях в контакт, съставяше математическа задача. Математиката е моята специалност, но след първите шест постулата аз се обърках. Само помислете колко много неща бихме могли да научим! Теоремата, над която той работи, ще трябва да обедини електричеството, гравитацията, магнетизма, атома — на пръв поглед дива комбинация, но аз вярвам, че това е възможно. Наистина вярвам!

— Далеч не цялата математика има практическо значение — отбеляза Харет.

— Вярно е. Но да вземем само това. Те са решили проблемата за космическата връзка. С помощта на телепатията имат възможност да беседват на разстояния, за които ние нямаме даже представа — много милиони светлинни години! Когато от по-възрастния Слънчев странник се отдели мъничко „синче“ — а именно така, чрез пъпкуване се размножават, — те летят на различни страни в продължение на много хилядолетия. Ускорението на полета е нищожно — 0,00001

метра в секунда на квадрат, но то е постоянно и скоростта им непрекъснато расте. И ето баща и син съвсем свободно си говорят през огромното пространство, което ги разделя! Помислете какво значение има за нас такова откритие! Скоростта на светлината е твърде бавна величина, ако искаме да поотминем границите на Слънчевата система. Тя ни връзва ръцете.

Капитанът отново се повдигна на постелята и стисна зъби.

— Но аз съвсем не съм длъжен да ви убеждавам в правотата си, дявол да го вземе! Мичман, направете ми инжекция от новото лекарство. Това е заповед!

Заповедите навсякъде се изпълняват безпрекословно, още повече в космическия флот. Младежът безпомощно погледна лейтенанта, който се намръщи, после сви рамене.

Двамата нетърпеливо чакаха реакцията на капитана след повторната доза лекарство. Но този път тя настъпи много по-рано. Веднага, щом се съвзе от инжекцията той каза:

— Вие сами ще можете да се убедите в разумността на Слънчевия странник. Ако аз чувам „С-2“, и той трябва да ме чува. Аз... ще го помоля да ни даде сигнал!

— Капитане, но това е безумие — запротестира Харет. — Какъв сигнал може да даде Слънчевият странник? Той не може да разговаря, не може да пусне сигнални ракети...

— Ще го помоля да свие платното си.

Харет се поколеба.

— Добре, ние ще го наблюдаваме — отговори той накрая.

Те отново преминаха в контролната кабина и продължиха да наблюдават платното на Слънчевия странник. Часовете минаваха — и мислите за пари все по-упорито ги завладяваха.

— Милион долара! — прошепна Алварец.

— Повече, много повече. Най-малко два милиона!

— И те са там, чакат ни. Той не може да се скрие... Интересно, разбира ли какво го очаква? Впрочем даже и да разбира, той не може да ни избяга. Ако се движиш единствено от налягането на слънчевата светлина, много няма да се разбързаш. Два милиона долара!

Внезапно младежът се вцепени, очите му са впериха в скалата на микрометъра.

— Не може да бъде! — едва промълви той.

— Какво става? — кресна лейтенантът, като със съжаление се откъсна от мислите си за Двореца на удоволствията на Ригел-3, където за скромна цена могат да се купят радости, неизвестни на Земята.

— Той свива платното! Кълна се в бога, той... гледайте! Трябва незабавно да съобщим на капитана!

Младежът протегна ръка към микрофона и изведнъж почувствува как силните пръсти на лейтенанта като клещи стиснаха китката му.

— Почакай. Трябва сами да се убедим. Ще почакаме още малко и ще поразмислим.

Дълго мълчаха, гледайки платното, което се свиваше бавно, подобно на вълшебно цвете. Когато всички съмнения в разумността на Слънчевия странник изчезнаха, Алварец отново протегна ръка към микрофона. И отново тежката ръка на лейтенанта легна на рамото му.

— Слушай — мрачно каза той. — Защо да увъртам, ще ти кажа направо. Ако се наложи, аз ще отрека всяка дума, която сега ще произнеса. И така, това нещо наистина сигнализира. В това късче слуз има мъничко разум. Е, и какво? Нали не е като нас, не е човек — просто някаква космическа медуза. Каквото и да говорят мъдреците от Съвета на Единната Вселена, аз не смятам да признавам за брат всяко късче желе, само за това, че му е известна таблицата за умножение. Хайде да разсъждаваме просто: там, зад борда, е нашето състояние, разкошният живот. Ти съгласен ли си да се откажеш от всичко това?

— Н-но проблемата за връзката — заекна младежът. — Тя също може да ни донесе цяло състояние.

— Не говори глупости! Знаеш ли колко години ще минат, докато учените разкрият тайната на космическата връзка между Слънчевите странници? И колко ще се мотаят след това, за да създадат апарат, дублиращ органите за връзка на „С-2“? А нали ние даже не знаем как ще действа това лекарство на друг човек, ще съумее ли да влезе в контакт със Слънчевия странник? Много е възможно дотогава да ни поникнат дълги бели бради... но дори и това не е сигурно. — Лейтенантът студено погледна младежа. — Аз сам ще поговоря с капитана, а ти само ще потвърждаваш.

Алварец се поколеба, но все пак се съгласи.

Те влязоха в каютата, капитанът впери очи в тях.

— Гори — мърмореше той, — дяволското лекарство изгаря вътрешностите ми. — Той с мъка се приповдигна и седна. — Е, какво стана? Вие нали всичко видяхте? „С-2“ ми предаде, че е свил платното си.

— Много съжалявам, капитане — каза Харет, като гледаше шефа си право в очите, — но нищо не се случи. Ние го следихме непрекъснато, но не забелязахме нищо, което да наподобява сигнал. Напротив, той още повече разгъна платното си и започна да се движи в страни — явно, че се опитва да се скрие. Но се движи много бавно. Без съмнение реакция на животно. Низшето животно инстинктивно се опитва да се спаси. Имали сте просто халюцинации от лекарството, капитане. Нали, Алварец?

Смъртно бледен, младежът кимна.

— Съвършено вярно, капитане. Никакви признаци на разумно поведение. Цялата тази размяна на мисли със Слънчевия странник е просто халюцинация. Жалко, много жалко — младежът въздъхна.

— Така си и знаех — рече капитанът с горчивина и безсилно се отпусна на възглавницата. — Само халюцинации... Е, какво... Само ви попречих. Вървете, ловецете своите милиони!

— Нашите милиони — поправи го Харет. — Това е рядко голям екземпляр, капитане. Вашата част ще стигне, за да купите имението, за което така често ни разправяхте, и ще останат още куп пари.

— По-добре щеше да бъде, ако моето бълнуване се бе оказало истина. Във всеки случай съвестта ми е чиста.

Когато излязоха от капитанската каюта, лейтенантът и мичманът се спогледаха.

— Съвестта му е чиста — промърмори лейтенантът. — А моята не струва седемстотин хиляди долара. — Той сложи ръка на рамото на младежа. — Вие имате поговорка, която много ми допада: „Вземай от живота всичко, което ти харесва, но си плащай.“

— Да, зная — намръщи се Алварец. — Моят баща често я повтаря, а мама винаги му отвръща: „Вярно, но когато дойде сметката, да не се окаже прекалено голяма.“ — Алварец сякаш се състари, кръглото му момчешко лице се смъкна.

— От друга страна — замислено отговори Харет, — понякога се случва сметката въобще да не дойде...

Публикувано във вестник „Орбита“, броеве 46, 47/1971 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.